

מדינת ישראל
בית הדין לערדים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

ערר (י-ם) 15-2464

בית הדין לערדים בית דין ירושלים
בפני כב' תדיינת שרה בן שאול יוס

הערורים:

1. [REDACTED]
  2. [REDACTED]
  3. [REDACTED]
  4. [REDACTED]
- ע"י ב"כ עו"ד באנה שגרי-בדארנה

ג ד

משרד הפנים- רשות האוכלוסין וההגירה
ע"י חלשכה המשפטית

המשיב:

פסק דין

עניינו של ערר זה הוא בהחלטת המשיב לסרב את בקשת העוררים להסדרת מעמדו של העורר 2 (לחלן: העורר) מכוח נוהל 5.2.001 "נוהל הטיפול במתן מעמד לבן זוג זר הנשוי לתושב קבעי, וכן לסרב את בקשת העוררים 3,4 לרישום ילדים/איחוד משפחות – לאחר שבקשות אלה אושרו בעבר. זאת, מן הטעם שהמשיב מצא כי מרכז חיי העוררים אינו בישראל אלא באזור; העוררים טוענים כי מרכז חייהם היה ונותר בישראל.

עיקרי העובדות

1. העוררת 1 (לחלן: העוררת) הינה תושבת קבע, הנשואה לעורר מיום 25.7.87; לעוררים ארבעה ילדים – העורר 4 נולד בירושלים ביום 30.9.90, וביום 28.2.91 נרשם כתושב אזור; העוררת 3 נולדה ברמאללה ביום 30.10.91, וביום 31.1.93 נרשמה כתושבת אזור; אשר אינה צד לחליף, נולדה ברמאללה ביום 9.3.96, ביום 19.8.96 נרשמה כתושבת אזור וביום 4.11.09 קבלה מעמד של תושבת קבע; אשר אינה צד לחליף זה, נולדה בירושלים ביום 6.6.02, ביום 23.10.02 נרשמה כתושבת אזור וביום 4.11.09 קבלה מעמד של תושבת קבע.
2. ביום 5.10.95 הגישה העוררת בקשה לאיחוד משפחות עבור העורר, העוררת 3 והעורר 4. ביום 22.1.97 סירב המשיב את בקשתה של העוררת לאחר שמכתב דרישה להמצאת מסמכים חוזר

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

- מחוזאר "לא ידוע", גם מכתב זה הוחזר על ידי רשות הזואר - "לא ידוע". העוררים לא חשיגו על החלטה זו ולא עתרו כנגדה.
3. ביום 20.9.06 הגישה העוררת בקשה שנייה לאיחוד משפחות, עבור העורר וארבעת ילדיה; לבקשה צירפה העוררת את תצהירה לפיו משנת 2004 היא מתגוררת, ביחד עם ילדיה, אצל דודה (להלן: הדוד) בסילוואן. העוררת וילדיה מתגוררים בקומה הראשונה של הבניין; הדוד מתגורר בקומה השנייה, וכן הדוד מתגורר בקומה השלישית; תצהיר של הדוד, לפיו העוררת וילדיה מתגוררים אצלו; חשבון ארונה על שם אשת אביו של הדוד; חשבון השמל וחשבון מים על שם הדוד; תלוש משכורת של העוררת, מתודש אוגוסט 2006. במועד הגשת בקשה זו, זרש המשיב מהעוררת להמציא מסמכים נוספים להוכחת מרכז חיים.
4. ביום 30.10.06, התקבל מכתב מבי"כ העוררים זאז ולפיו התגוררו העוררים, באופן לא רצוף, עד לשנת 2004 וכי העוררת לא התמנה על תסכם שכירות עם הדוד. כן שמרה העוררת במהלך תקופה זו על קשר הדוק לירושלים. צוין כי לפני נישואיה, התגוררה העוררת בסילוואן, ביחד עם הוריה. עוד צוין כי העוררת אינה חברה בקופת חולים ולא מקבלת קצבאות מהמל"ל, בי"כ העוררים ציין כי העוררת פנתה כחודשיים קודם לכן למל"ל במטרה להסדיר את זכויותיה, וטרם קבלה תשובה. העוררים צירפו גיליון ציונים של העורר 4, משנת הלמודים 2005-2006; גיליוני ציונים של העוררת 3, משנות הלמודים 2005-2006 וכן 2006-2007.
5. ביום 10.7.07 נשלחה שאילתא למל"ל. בסמוך לכך הועברו ממצאי חקירת המל"ל אשר הסתיימה ביום 29.5.07 ולפיהם העוררת התגוררה (לפי עדותה שלה) עד לספטמבר 2004, וכי מאז היא מתגוררת בסילוואן, בבית אשר שייך לסבה ובו שני חזרי שינת, ביחד עם העורר וילדיהם. עוד אמרה העוררת בעדותה כי חמותה עדיין מתגוררת בביתם (אשר שייך לעורר) ב- בנוסף, טענה העוררת כי העורר קיבל אשרת עבודה לתקופה של שלושה חודשים (במגרש לרחיצת מכונות); כן הומלץ להמשיך לעקוב אחרי מגוריה של העוררת.
6. ביום 11.9.07 אישר המשיב את בקשת העוררים לאיחוד משפחות; ביום 25.9.07, ניתנו לעורר, העוררת 3 והעורר 4 הפניות לחיתוי מת"ק לשנת. הבנות הצעירות נרשמו במעמד ארעי במרשם האוכלוסין בישראל (אשרת א/5) למשך שנתיים, ואז נרשמו כתושבות קבע. עוד לשנת 2011, חוארכו בקשותיה של העוררת להארכת היתרי המת"ק (כאשר העוררת צירפה את המסמכים הנדרשים לכך - בעיקר אישורים על לימודים, אישורים על קבלת קצבת ילדים וחשבונות חשמל).
7. ביום 22.10.12 הגיש העורר בקשה להארכת היתר המת"ק שלו; אשרתו הוארכה בשנה. לבקשה צירף העורר תצהיר מיום 17.9.12 ולפיו הבית בסילוואן שייך לסבה של העוררת, כאשר בן דודה הנו אחד מיורשיו. עוד צוין כי שנתיים לפני מתן תצהיר זה, החל סכסוך על הירושה, ולכן סירב בן דודה של העוררת לתת לה תצהיר; גיליון ציונים של העורר לשנת הלמודים 2012-2013; גיליון הציונים של העוררת לשנת הלמודים 2011-2012; פרוט חשבון חשמל מיום 14.2.12; פרוט חשבון

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

- ארנונה לשנת 2012; פרוט חשבון בנק מיום 1.2.12, ולפיו העוררת קיבלה קצבת ילדים; חשבון מים מיום 12.4.12.
8. ביום 3.6.13 הגישו העוררת 3 והעורר 4 בקשות להארכת היתרי מתי"ק; אשרותיהם הוארכו בשנה. לבקשה צירפו העוררים תצהיר מיום 4.3.12 ולפיו העוררים ממשיכים לגור בסילוואן; פרוט צריכת חשמל לשנת 2013; פרוט צריכת מים לשנת 2012.
9. ביום 14.8.13 התקבלה בקשתה של העוררת (לא ייצוג) לשדרג את מעמד העורר, העוררת 3 והעורר 4 וצוין בה כי העורר והעורר 4 עובדים בתחנת זלק בצומת שילת, בתחום ישראל, וכי **_____** לומדות בבית ספר בירושלים. ביום 7.10.13 הודיע המשיב בכתב כי בהתאם לחוק האזרחות והכניסה לישראל (חוראת שעה), התשס"ג-2003 (להלן: חוק חוראת השעה) אין אפשרות לשדרג את מעמדם של העורר, העוררת 3 והעורר 4, וכן כי הם ימשיכו לקבל הפניות למתי"ק.
10. ביום 22.10.13 הוגשה בקשה להארכת היתרי מתי"ק של העורר; אשרתו הוארכה בשנה. לבקשה צירף העורר תצהיר של אמה של העוררת מיום 21.10.13 כי מאז שנת 2013 מתגוררים העוררים בדירה בסילוואן (אשר בבעלותה); גיליון ציונים של **_____** לשנת הלימודים 2012-2013; פרוט צריכת מים לשנת 2013; חשבון חשמל מיום 10.9.13; פרוט חשבון בנק מיום 13.10.13, ולפיו העוררת קיבלה קצבת ילדים; פרוט יתרת חשבון ארנונה מיום 28.2.13.
11. ביום 20.2.14 הגישו העוררת 3 והעורר 4 בקשות להארכת היתרי מתי"ק, אשרותיהם הוארכו בשנה. לבקשה, צירפו העוררים תצהיר של אמה של העוררת מיום 17.2.14, כי העוררים גרים בסילוואן בדירה אשר בבעלותה, וכי חשבונות הארנונה רשומים על שם בעלה; חשבון חשמל מיום 8.2.14; גיליון ציונים של **_____** לשנת הלימודים 2013-2014; פרוט חשבון בנק מיום 16.2.14, ולפיו העוררת קיבלה קצבת ילדים; פרוט יתרת חוב ארנונה מיום 16.2.14; פרוט צריכת מים לשנת 2013.
12. ביום 5.10.14 הגיש העורר בקשה להארכת היתר מתי"ק, ואשרתו הוארכה בשנה. לבקשה צירף העורר תצהיר של אמה של העוררת מיום 25.9.14 כי היא מתגוררת בדירה הצמודה לדירה בה מתגוררת העוררת; פרוט צריכת חשמל לשנת 2013; אשור לימודים לשנת 2013-2014 של **_____**; חשבון חשמל מיום 9.9.14; פרוט חשבון בנק מיום 18.9.14 ולפיו העוררת קיבלה קצבת ילדים; פרוט יתרת חוב ארנונה ומים, מיום 11.9.14.
13. ביום 9.2.15 נשלחה שאילתא למליל אודות החקירות המלאות אשר נערכו בעניינו של העורר, ובסמוך לכך הועברו ממצאי החקירה אשר הסתיימה ביום 29.5.07.
14. ביום 25.2.15 הגישו העוררת 3 והעורר 4 בקשות להארכה; צורף תלוש משכורת של העוררת 3 לחודש ינואר 2015.
15. במסגרת הבקשה, זומנו העוררים לריאיון אשר נערך ביום 4.3.15, ובו טען העורר כי הם גרים אצל אמה של העוררת (בדירה אשר קודם לכן גר בה אמו של העוררת) כבר שנתיים (בצמוד לדירה בה מתגוררת אמה של העוררת). העורר אמר כי הדירה מורכבת מתדר שינה, סלון ומטבח, וכי הם לא

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

עברו למקום אחר עקב יוקר השכירות. הוא סיפר כי הוא עובד בצומת שילה כבר כ-24 שנה, ועובד דרך מתסוס מודיעין כל יום. עוד סיפר, כי הוא מבקר את אמו, [REDACTED], יום אחד בשבוע, וכי הבית שיך לאביו. לטענתו, לפעמים הוא ישן ביחד עם ילדיו (לא נקב בשמות), וכי הוא ישן ארבעה ימים בשבוע [REDACTED] כאשר אמו הייתה חולה. כאשר עומת עם העובדה כי העוררת אמרה בחקירות המלי"ל כי בבעלותו בית [REDACTED], הוא טען כי עדיין לא קיבל את הירושה (כיוון שאמו עדיין בחיים). עוד טען כי העוררת 3 לומדת ברח' סלאח אלדין, ומגיעה לשם באוטובוס מסילוואן וכי העוררת עובדת [REDACTED]. הוא אמר כי יש אנשים אשר חושבים כי הוא גר [REDACTED] כיוון שהם לא רואים אותו, וכי הוא וילדיו (העוררים) ישנים שם לפעמים אך לא גרים שם רשמית. בנוסף, אמר כי הלך לקנות תרופה בבוקר (לאמו), לפני שהגיע לריאיון.

16. באותו יום, נערך לעוררת ריאיון ובו טענה כי היא גרה בבית אחיה כבר כשנתיים. היא סיפרה כי בית אמה "לא ראוי למגורים. מלא רטיבות וצריך שיפוץ רציני". היא טענה כי לא שכרו בית אחר, כיוון שלא מצאו בית שיש עליו תשלום ארנונה, דבר אשר חשוב לה לעניין בקשת האחמ"ש. היא סיפרה כי העורך חגג משירות מביתם בסילוואן, לריאיון. היא טענה כי העורך ישן [REDACTED] הרבה, עקב מצבה הרפואי של אמו. כאשר נאמר לה, כי העורך ישן [REDACTED] עוד קודם לתקופה שאמו הלחה, היא ענתה כי אין לו חיתך לנהוג, ואין תחבורה ציבורית סבירה מסילוואן למקום עבודתו. עוד טענה, כי העורך ישן בסילוואן כאשר יש חסעה משם למקום עבודתו.

17. בריאיון מאותו יום עם העורך 4, הוא טען כי הוא מגיע לעבודה (ביחד עם העורך) בהסעות, מביתם בסילוואן. עוד טען כי העורך, אביו, ישן 3 פעמים בשבוע [REDACTED].

18. עוד נערך באותו יום ריאיון לעוררת 3 ובו טענה כי היא ישנה [REDACTED] על מנת לשמור על סבתה, אמו של העורך. לאחר הריאיון, המציאו העוררים פרוט צריכת חשמל בביתם [REDACTED] לשנים 2013-2014.

19. ביום 16.3.15 סירב חמשיב את בקשתם של העוררים בגין אי הוכחת מרכז חיים בישראל, כיוון שהם מקיימים מרכז חיים [REDACTED] לטענת חמשיב, העוררים לא הצליחו להוכיח קיום מרכז חיים בישראל ומסרו פרטים כוזבים וכן פעלו בחוסר תום לב כיוון שהעורך, העוררת 3 והעורך 4 גרים [REDACTED] (בבית אמו של העורך) ולא בסילוואן כפי שנטען בבקשתם לאיחוד משפחות. העוררים טוענים כי הם לנים [REDACTED] רק כמה ימים בשבוע, במטרה לעזור לאמו החולה של העורך.

20. ערך פמימי חוגש ביום 1.4.15, ואליו צרפו העוררים תווה שכירות על שם העוררת מיום 1.4.15, לכתובת בגיבול מוכבר (לתקופה של שנה). לטענת חמשיב, הערר הפנימי התקבל אצלו ביום 28.4.15, יחד עם תזכורת. ביום 5.5.15 התקבלה תזכורת נוספת מבי"כ העוררים (לרבות בקשה לעיון בחומרים וקבלת העתק פרוטוקולי הראיונות) וביום 10.5.15 נשלח העתק פרוטוקול הריאיון לבי"כ העוררים, וכן צוין כי יש באפשרותם לחגיש ערר תוך 21 ימים.

מדינת ישראל

בית הדין לערדים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

21. ביום 1.6.15 הוגש לבית הדין ערר מספר 15-2160; ביום 17.6.15 נמחק ערר זה לצורך תגשת ערר פנימי למשיב. ביום 21.6.15 הגישה ב"כ העוררים ערר פנימי, אשר נדחה ביום 24.6.15.
22. ביום 15.7.15 הוגש הערר דן.
23. ביום 12.1.16, במסגרת הדיון בערר, הגיש המשיב, במעמד צד אחד, ז"י"ח כניסות ויציאות לאזור של הערר, העוררת 3 והעורר 4, מהשנים 2011 עד 2015, נמנו עלה כי בשנת 2011 העוררת 3 נכנסה לישראל דרך מעבר [REDACTED] מספר פעמים בחודש, בעיקר בשעות הצהריים; מספר פעמים בחודש בשעות שונות בשנת 2012, ובשנת 2013 נכנסה לישראל מספר פעמים בחודש- בעיקר בשעות הבוקר. בשנת 2014 נכנסה לישראל מספר פעמים בחודש- בשעות משתנות; בשנת 2015 נכנסה לישראל בתדירות פחותה, בעיקר בשעות הבוקר. לעורר 4 הוצג ז"י"ח כניסות ויציאות לאזור דרך מעבר [REDACTED] משנת 2010- פעמים ספורות בכל השנה, בשעות הבוקר המוקדמות; בשנת 2011 פעמים ספורות בכל השנה, בשעות הבוקר המוקדמות; אין כניסות ויציאות בשנים 2012, 2013 ובסוף שנת 2014 תחל העורר לעבור דרך מעבר [REDACTED] כמעט בכל יום בשעות הבוקר המוקדמות. העורר עצמו נכנס לישראל בכל השנים במעברים שונים ([REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]) ובעיקר [REDACTED] כמעט מדי יום, בעיקר בשעות הבוקר המוקדמות.
24. ביום 1.6.16 הגישה ב"כ העוררים בקשה לקבלת פסק דין וכן חוזעת עדכון אודות החלטתו של המל"ל לראות בעוררת תושבת ישראל לפי חוקיו, מיום 1.9.04 ועד היום; להודעה צורפה החלטת המל"ל מיום 26.5.16. ביום 9.6.04 התנגד המשיב להגשת מסמך זה, לאור האחריות בהגשתו. המשיב טען כי היה על העוררים לצרף את חקירת המל"ל בעקבותיה ניהנה החלטת זו. כן טען המשיב כי קביעתו של המל"ל לא מחוזה גושפנקא למגורי העוררים במסגרת ערר זה. צוין כי מזוהר בשתי רשויות נפרדות, וכי שיקולי המל"ל אינם זהים לשיקולי המשיב. ביום 15.6.16 הצעתו לחזיר את הבקשה למשיב לבחינת כלל החומר העדכני, וכן למחוק את הערר. ביום 28.6.16 הגישה ב"כ העוררים את תגובתה, ובה הסכימה להצעת בית הדין כי כלל החומר בעניינם של העוררים יבחן מחדש על ידי המשיב, אך ביקשה שהערר לא יימחק עד להחלטתו המחודשת של המשיב; ב"כ העוררים צרפה את פניית המל"ל אל העוררת מיום 17.4.16, בה נדרשה העוררת להמציא חשבונית ארנונה, מים וחשמל; אישורי לימודים משנת 2010 ואילך; הצהרה מפורטת טולל אסמכתאות למגוריה משנת 2010 ואילך.
25. ביום 13.7.16 הורינוי למשיב לפנות אל המל"ל על מנת לקבל את החקירה עצמה, וכן להגיש עד ליום 1.11.17 את החלטתו העדכנית בעניינם של העוררים. ביום 1.11.16 הגיש המשיב בקשה למחיקה לאחר שהחליט מחדש בעניין העוררים; בבקשה הודיע המשיב כי בחן מחדש את חקירת המל"ל משנת 2007 אשר החלטתו משנת 2016 מבוססת עליה (ולא התבצעה בפועל כל חקירה אחרת, למעט מסמכים אותם הציגה העוררת למל"ל אך לא למשיב), ועל כן לא מצא מקום לשנות מהחלטתו.

מדינת ישראל
בית הדין לערורים לפי חוק הבנייה לישראל, תשי"ב-1952

26. ביום 8.11.16 הגישה ב"ב הערורים את תגובתה, וטענה בה כי המשיב לא יכול לבסס את החלטתו על סמך דו"ח יציאות וכניסות, וכי החלטת המשיב מתבססת על כך ש"חקירת המל"ל המלאה" העלתה כי העוררים מתגוררים בדירה קטנה בת 2 חדרים, בעוד במועד החקירה משנת 2007 (ועד לשנת 2013) התגוררו העוררים בדירה מרווחת יותר; ממילא העוררים התגוררו בדירה זו רק עד לשנת 2015, עת עברו לגיבל מוכבר, ובסוף שנה זו שבו לסילוואן, אך לדירה מרווחת. על כן, עוד נטען כי אין זה הגיוני כי אותה חקירה אשר התבצעה בשנת 2007 ושימשה כבסיס לאישור בקשת איחוד המשפחות, תהווה כיום בסיס לשלילת היתורים אלה. ביום 10.11.16 ביקשתי מחמשיב להבהיר האם במועד מתן החלטתו, היו בפניו תראיות החדשות (אשר הומצאו למל"ל על ידי העוררת או אחרות). ביום 27.11.16 טען המשיב כי המל"ל לא פקד את נכסיה של העוררת מעת שחסייתה החקירה בשנת 2007. עוד נטען כי סירב את בקשתה של העוררת לאור המידע ולפני העוררים נכנסים מדי יום, בשעות מוקדמות של הבוקר, מהאזור לירושלים. המשיב ערך לעוררים ריאיון, בו לא הצליחו לתת חסבר משכנע למידע זה. צוין כי מאז לא התקבלו אצל המשיב מסמכים חדשים.

דיון וחקר

27. "ביקורת המוצא בענייננו, היא שחובת ההוכחה לקיום מרכז חיים בישראל חלה על העותרים. לשון אחר, לא המשיב הוא זה אשר צריך להוכיח שהעותרים לא התגוררו משך חזקופה חלבנטית בישראל, אלא העותרים הם שצריכים להוכיח קיומו של מרכז חיים בישראל." (עתי"מ 154/07 קוואמלה נ' מד"י, פורטס בנבן, 2.3.08). וכן, "המשיב מוסמך היה לחסותם בהחלטתו לדחות את הבקשה לאיחוד משפחות, על כל ראיה רלבנטית המתקבלת במהלך ההליך המדוריג, אף אם מדובר בראיות חדשות שנתגלו בשלב מאוחר, המתייחסות לשלבים הראשונים של ההליך." עתי"מ 597/06 עבאדין נ' שר הפנים (פורטס בנבן, 29.9.06). יובהר, כי הסוגיה אשר נדונה בערר זה אינה מתייחסת לשאלת מגוריהם של העוררים לפני שנת 2013; אין מחלוקת כי העוררים גרו בסילוואן עד לשנת 2013, ועל כן אין מדובר ב"ראיות חדשות המתגלות בשלב מאוחר", אלא בראיות חדשות המעידות על מצב חדש, לכאורה.

28. כן יש לבחון את משקלן של חקירות המל"ל בהחלטת המשיב לאור הפסיקה הקובעת כי: "המל"ל בוחן את שאלת מרכז החיים לצורך תכלית של הענקת הטבות סוציאליות בעלות אופי ממוני בלבד (קצבאות וגמלאות) לתושבי המדינה, ואילו משרד הפנים בוחן במקרה דגן את שאלת מרכז החיים במסגרת שיקול-הדעת הרחב הנתון לו להעניק לתושב זר מעמד של תושב קבע בישראל. על רקע התכליות השונות האמורות, שונים גם המבחנים להוכחת מרכז החיים בישראל הננקטים על-ידי כל אחת מהרשויות הנ"ל. המבחנים מתמירים יותר לצורך הקניית מעמד של תושב המדינה, ומטילים על המבקש נטל הוכחה גבוה ומוגבל לספק למשרד הפנים ראיות ממשיות לאורך תקופה ממושכת של ההליך המדוריג. על רקע האמור, אין פגם בכך שהמל"ל ומשרד הפנים

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

הגיעו למסקנות שונות בשאלת מרכז חייהם של העותר ורעייתו על בסיס התשתית הראייתית הזוהה שנאספה על-ידי חוקרי המ"ל, עת"מ 924/05 אבו סרחאן נ' משרד הפנים (פורסם בנבו, 15.1.06) יחד עם זאת, אין לשכות שאין המוזכר בבקשה שטרם אושרה (בת רף הראיות הנדרש מהמשיב כדי לא לאשר את הבקשה אינו גבוה) אלא בבקשה שאושרה בעבר, דהיינו- המשיב מבקש ליטול מהעוררים את שניתן להם, גם אם בגין חוק הוראת השעה אין מעמדם של העוררים משודרג למעמד גבוה מזה של הפניות לחיתרי מתי"ק.

29. כיוון שנטל הראיה הוא על העוררים, עליהם להציג תמונה מלאה וברורה, שתהיה לכל הפחות מסתברת.

30. העוררת 3 עובדת ואף לומדת בירושלים, ואכן, לפי דו"ח חכניסות שלה לישראל, לעוררת 3 הנו מעברים תכופים דרך מעבר [REDACTED] (הסמוך ל[REDACTED]) רק בתקופות שונות, ולא ככלל, בשנת 2015 פחתו כניסות העוררת 3 לארץ דרך מעבר [REDACTED] והן בעיקר בשעות הבוקר, טענתה כי היא לנה [REDACTED] כדי לסעוד את סבתה וכי לא העתיקה לשם את מרכז חייה- מקובלת עלי, והערר בעניינה מתקבל.

31. טענת העורר 4, אשר לא הוצגו לפני כל נתונים כי עבר דרך המעברים בשנים 2012, 2013, ומאז שנת 2014 הוא עובר דרך מעבר [REDACTED], הסמוך לצומת [REDACTED] כמעט מדי בוקר, אכן מסתברת לאור טענתו – שלא הזכירה ולא נטען לפני אחרת- כי הוא עובר בצומת [REDACTED] עם אביו, העורר. על כן, מצאתי כי העורר 4 הרים את הנטל המופחת המוטל עליו להראות כי מרכז חייו היה ונשאר בישראל.

32. העורר עצמו, אשר לדבריו עובד בצומת [REDACTED] מזה קרוב לחצי יובל, עובר מדי יום במעבר [REDACTED]; ניתן היה לבחון מעבר יומי זה באספקלריה של עבודתו, כפי שנעשה עם העורר 3, ואולם, דבריו ודברי בני משפחתו (והסתגרות ביניהם) בראיון מיום 4.3.15 מהם עלה כי העורר לן לעתים תכופות ב[REDACTED] – בין משום שאמו חולה ובין משום שאין תחבורה ציבורית מסודרת מסילוואן לצומת [REDACTED], מעלים חשש כי מרכז חייו אכן נמצא בכפר הולדתו, שם התגוררה כל המשפחה עד לשנת 2004- [REDACTED].

33. מן האמור לעיל עולה, כי הערר בעניינם של העוררים 3,4 מתקבל; החלטת המשיב לסרב את הבקשות להסדרת מעמדם – מבוטלת; המשיב ייתן בידי העוררים 3,4 הפניות לחיתרי מתי"ק (בכפוף להעדר מניעות אחרות, כמובן).

34. בענייניו של העורר, עם זאת, התמונה שונה. על כן אני מורה לעוררת להגיש בקשה חדשה לאיחוד משפחות עבור העורר, תוך 30 יום מהיום; המשיב יבחן את הבקשה בלב פתוח ונפש חפצה וייתן את החלטתו בבקשה תוך פרק זמן שלא יעלה על 90 יום (למעט אם גורמי הבטחון יתעכבו, משום מה, בתשובתם).

מדינת ישראל

בית הדין לערדים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

35. לא למונר לציון, כי התנהלות המשיב לאחר הגשת הודעת ב"כ העוררים בדבר אישור המל"ל את תושבותה של העוררות לפי חוקי- אינה ראוייה לשבח; לו היה בידי המשיב המידע כי המל"ל לא ערך חקירה נוספת מאז שנת 2007- היה עליו להודיע על כך לבית הדין מבעוד מועד ולא להמתין לרגע האחרון ממש. כן לא ברור מדוע לא פנה המשיב למל"ל או לעוררים לצורך הצגת המסמכים שחגשו למל"ל, גם אלו.

36. לאור תוצאות הערר, יחד עם האמור לעיל – יישא המשיב בהוצאות העוררים בסך 5,000 ₪.

ניתנה היום, י"ד אדר תשע"ז, 12/03/2017, בהעדר הצדדים.

שׁוֹשַׁנָּה בֶּן שָׂאוֹל וִיס, דַּיִינָה
בֵּית הַדִּין לַעֲרָרִים